

KOMMISSORIUM
for
evaluering af ændring af konkurrenceloven 2021 (implementering af ECN+-direktivet)

Baggrund

Folketinget vedtog den 9. februar 2021 en række ændringer af konkurrenceloven, der havde til formål at implementere det såkaldte ECN+-direktiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/1//EU af 11. december 2018) i dansk ret og foretage andre justeringer på konkurrenceområdet. Lovændringerne trådte i kraft den 4. marts 2021.

I forbindelse med lovbehandlingen tilkendegav den daværende erhvervsminister i et svar til Folketinget på spørgsmål nr. 41, at ministeren var enig i, at det var en god idé at gennemføre en evaluering af, om loven har virket efter hensigten, jf. også Folketingets Erhvervsudvalgs betænkning afgivet den 28. januar 2021. Den daværende minister oplyste endvidere, at alle de partier, som stemte for lovforslaget, ville blive inddraget i udarbejdelsen af kommissoriet for evalueringen.

ECN+-direktivets formål var at sikre en hurtig og effektiv håndhævelse af konkurrencereglerne. Implementeringen af ECN+-direktivet medførte bl.a. følgende ændringer:

Nyt bødesystem

Indførelse af et nyt civilt bødesystem, hvor virksomheder m.v. kan pålægges civile bøder inden for civilprocessens rammer og under iagttagelse af de yderligere retssikkerhedsgarantier, der gælder efter EU-retten. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fik ansvaret for at indbringe og føre sager om civile bøder ved domstolene i civile retssager og har også mulighed for at udstede civile bødeforelæg, når en række betingelser er opfyldt.

For fysiske personer blev det gældende system fastholdt, hvor sager behandles af politiet og anklagemyndigheden i strafferetsplejens former.

Yderligere beføjelser m.v.

Indførelse af nye beføjelser til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, så styrelsen bl.a. kan afholde interviews og foretage kontrolundersøgelser i private hjem (under visse betingelser og efter retsken-delse). Derudover krævede direktivet også, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal have mulighed for at udstede strukturelle påbud.

Som følge af de nye regler gælder der nu to forskellige principper for beskyttelse mod selvinkriminering – ét for virksomheder og ét for fysiske personer. Før ændringen var både virksomheder og fysiske personer omfattet af de samme regler. Nu er virksomheder beskyttet af EU's regler om selvinkriminering, mens fysiske personer stadig er beskyttet af den danske retssikkerhedslov.

Foruden ovenstående ændringer, som var en direkte følge af implementeringen af ECN+-direktivet, blev der også lavet følgende ændringer:

Konkurrenceankenævnet og domstolene

Der blev indført valgfrihed for virksomheder til enten at klage over Konkurrencerådets materielle afgørelser til Konkurrenceankenævnet eller at indbringe afgørelsen for domstolene. Tidligere kunne Konkurrencerådets materielle afgørelser ikke indbringes for domstolene, før Konkurrenceankenævnets afgørelse forelå.

Evaluering

Evalueringen har til formål at belyse, hvorvidt implementeringen af ECN+-direktivet har sikret en hurtig og effektiv håndhævelse af konkurrencereglerne, som er direktivets formål. Evalueringen vil således forholde sig til ændringerne, som er beskrevet ovenfor. Evalueringen vil særligt fokusere på følgende spørgsmål:

Hvad er erfaringerne med det nye system for civile bøder?

- Det gælder bl.a. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens håndtering af civile bødesager, herunder udstedelse af administrative civile bødeforelæg, samt domstolenes behandling af sager om civile bøder til virksomheder og sammenhængen med straffesager mod fysiske personer.

Hvad er erfaringerne med de nye beføjelser i konkurrencesager?

- Herunder brug af interviews, kontrolundersøgelser i private hjem og strukturelle påbud.

Hvad er erfaringerne med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens formelle sagsbehandling af konkurrencesager?

- Herunder anvendelse af forskellige regler om selvinkriminering for virksomheder og fysiske personer.

Hvad er erfaringerne med prøvelsen af afgørelser ved Konkurrenceankenævnet og domstolene efter de nye regler?

- Herunder Konkurrenceankenævnets behandling af klager over Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens formelle afgørelser og ift. til materielle afgørelser virksomhedernes valgfrihed til enten at klage til ankenævnet eller indbringe afgørelsen for domstolene.

I evalueringen af ovenstående temaer vil kunne indgå data bl.a. vedrørende antal sager og sagsbehandlingstider i konkurrencesager. Evalueringen vil ikke forholde sig til ændringen af konkurrenceloven i 2024.

Som led i evalueringen vil der også ske ekstern høring af relevante interessenter, herunder de organisationer m.v., som havde bemærkninger til lovforslaget.

Evalueringen vil blive udarbejdet af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Evalueringen forventes at blive afrapporteret med en redegørelse til Folketingets Erhvervsudvalg i foråret 2026.